

Michel Morel testvér

La Valla

La Valla en Gier: A Marista Testvérek alapkövei.
Marcellin Champagnat 1816-ban érkezik La Valla en Gierbe, mint a plébánia vikáriusa. 27 éves.

Földrajzi helyzet

La Valla en Gier: a Pilat Hegység egyik oldalában elhelyezkedő község, Saint-Chamond várostól nem messze, attól déli irányban; domborzata nagyon változatos, tengerszint feletti magassága 460 m és 1300 m között ingadozik, melyet két nagyobb völgy szel át: a Ban és a Gier völgye; Loire megyében ez a legnagyobb kiterjedésű község.

Lakosság:

Az 1815-ös népszámlálás szerint körülbelül 2300 lakosa van, akik 434 családban és 66, a községen kívül elhelyezkedő tanyán oszlanak el. A lakosság 5 előkelő emberből (köztük a plébánosból), 176 parasztemberből áll, akik viszonylag jómódúak; szintén ennyi a közepes, vagy szegénysorban élő parasztember is; nem egészen negyven a kézműves; körülbelül 134 a szolgáló; és körülbelül harminc szegény ember és özvegyasszony él még ott.

La Valla plébániája.

Az akkori templom, mely a XI.-XII. században épült, a mai község háza mellett helyezkedett el. 1834-ben ezt lebontották, és 1845 körül építették helyébe a jelenlegit.

A Forradalom mély nyomokat hagyott itt; Gaumont plébánost a forradalmárok 1794 októberében kivégezték. 1816-ban Rebod Úr a plébános, 1812-től fogva. Hívei nem kedvelik őt túlságosan; „*úgy tűnik, a legfőbb fonákosságai a kissé sajátos temperamentuma, melynek köszönhetően könnyen illette sértő szavakkal az embereket; és az a tekintélyelvűség, ami nehezen tudta elrejteni a magabiztosság hiányát*“ (André Lanfrey ; cahiers maristes N° 31 [marista füzetek, 31.]

Íme, a plébánia gyors, és kissé konvencionális leírása, F. Jean Baptiste Furet szavaival: „*La Valla lakói jó és nagyon hívő emberek, de nagyon egyszerűek és tudatlanok voltak.*“

«*Sokatmondó Marcellin Champagnat kinevezése egy ilyen plébániára: egy kemény megpróbáltatások között élő plébánia lelkipásztori irányításához, és egy változatos és nagy területtel való megküzdéshez dinamikus, életerős ember kell, aki jól ismeri Pilat és Velay hegyeinek falusi világát. Ez egy bizalmi állás.*» (F. André Lanfrey. Histoire de l'Institut- Tome 1, p.43 [A rend története, 1. kötet, 43. oldal]).

Nem lesz mindig könnyű a plébános és vikáriusa közötti kapcsolat, ennek pedig különböző okai vannak.

Iskolai helyzet: 1816-ban.

„A környék gyermekeinek körülbelül fele járt elemi iskolába, különböző ideig, és La Vallában volt egy fiúiskola és egy leányiskola“ (Zind, Miscellanées p. 194)

La Valla községben valóban működött egy fiúiskola, és a Sardier tanyán volt egy tanító. A lányokkal „nővérek“ egy csoportja foglalkozott.

Marcellin Champagnat érkezése.

Marcellin 1816 augusztusában érkezik ide, hogy ellássa papi szolgálatát: végzi a szentmiséket, a temetéseket, a keresztelezéseket, házasságkötéseket. Látogatja a betegeket, gyakran azért, hogy a halálra készítse fel őket; és plébániája többi hívőjét is.

Hordoz magában egy **tervet** is, ami szemináriumi évei alatt érlelődött: hogy létrehozza, más papokkal együtt, a „Mária Társaságot“; őrá bízták azt, hogy a vidéki gyermekekkel foglalkozó „Testvérek“ csoportját életre hívja.

Nagyon gyorsan tudatára ébred annak, hogy plébániáján milyen helyzetben élnek a gyermekek és fiatalok. Legtöbbjük, annak ellenére, hogy több-kevesebb időt töltött az iskolában, alig kapott valamiféle oktatást és nevelést. Ami a hittant illeti, úgy tűnik, a plébános ezzel nem nagyon törődik.

A „marista épület“ első építőkövei.

1816. október 6-án lép kapcsolatba az első fiatalemberrel, aki 23 éves, Napóleon egykori gránátosa; felajánlja, hogy segít neki a tanulásban. 28-án Champagnat meglátogat egy 15 éves fiút, az ifjú Jean Baptiste Montagne-t, aki szinte a karjai között hal meg. Ez az esemény felkavarja őt, és arra indítja, hogy vigye véghez tervét.

November 2-án megismerkedik egy másik fiatallal, aki 15 éves, és Istennek kívánja szentelni az életét.

Így, 1817. január 2-án, miután egy, a plébánia közelében lévő kis házat kibérelt, meghívja ezt a két fiatalt, hogy lakjanak együtt. Lassanként más fiatalok is csatlakoznak hozzájuk, akik mind La Valla-ból származnak. 1818 végén 7 képzés alatt álló fiatal van, akik közül csak 2 nagykorú, 21 évesnél idősebb van.

Nehéz életkörülmények, minden kényelem nélkül; mértékletes táplálék, mely közönséges kenyérből, sajtból és burgonyából, a kert zöldségeiből, és olykor egy kis sózott szalonnából állt; italuk pedig mindig víz volt.

Napjaik nagyon elfoglaltak: hajnali négykor kelés; ezután ima és szentmise. Az idő többi részét a tanulás, a kétkezi munka tölti ki, ami az évszaknak megfelelően, különféle volt: kert, szerszámkészítés.

Hamarosan szegény és szűkölködő gyermekeket fogadnak be házukba; táplálják, és hittanra és olvasásra tanítják őket.

Champagnat különféle „missziókat“ és feladásokat bíz testvéreire

Champagnat egy fiatalembert hív házukba, aki ismeri a Keresztény Iskolatestvérek szimultán oktatási módszerét, hogy jövőbeli hitoktatói és tanítói feladatukhoz képzést nyújtson nekik. „Így, 1818-1819 telén, a Testvérek háza úgy működik, mint egy valódi tanítóképző“ (Zind. Miscellanées, p.208). Mindamellert nem szabad elfelejtenünk, hogy Champagnat legfőbb célja mindenekelőtt a hitoktatás és a karitatív tevékenység; az olvasás és írás tanulása csak eszköz a cél eléréséhez.

1817 Mindenszentekkor már úgy tűnik, hogy a Testvérek apránként engedélyt kaptak arra, hogy vasárnaponként elmenjenek a tanyákra és hitoktatást végezzenek. 1819 Mindenszentekkor, a Testvérek télen minden nap mennek tanítani a Luzernaud és Chomiol tanyára. Ugyanebben az időszakban, úgy látszik, hogy Laurent Testvért azt a megbízatást kapta, hogy a kemény telek idején, nagyon nehéz körülmények között, menjen el Bessat-ba, ebbe a La Vallától távol eső faluba, hittant tanítani.

1818 Mindenszentek táján a Testvérek elvállalják Marlies, 1819 Mindenszentekkor La Valla iskoláját; St Sauveur iskoláját (1820 Mindenszentek); majd Bourg Argentalét (1822. január).

Egy felettebb szimbolikus döntés:

1819 végén úgy tűnik, Champagnat elhatározza, hogy elhagyja a plébániát és a Testvérek házába költözik, hogy több időt szentelhesen nekik, és így jobban képezhesse őket.

La Valla házának kib. vitése.

1822-ben a benne lakó közel húsz személy számára (Testvérek, novíciusok, néhány bentlakó, és szegény sorsú gyermek) túl kicsinek bizonyult az első ház; különösen az 1822. március végén hirtelen érkező 8 jelölt miatt.

1824 elején, amikor La Valla háza újból túl kicsinek bizonyult, egy másik ház építésére kell gondolni. Champagnat, legidősebb Testvéreivel, a l'Hermitage völgye mellett dönt.

La Valla gyümölcsöző évei...

Champagnat lefektette a Testvérek Rendjének alapjait, miközben folytatta a plébánián papi szolgálatát, ami nagyon igénybe vette őt. 1817 és 1824 között (egészen a l'Hermitage-ba való költözésig, 1825 májusában), 30-40 fiatalot fogadott és képzett, még ha mindegyikük nem is marad meg, mint testvér; 8 elemi iskolát alapított; számos szegény sorsú és csavargó gyermeket fogadott be; sok szükségben lévő embert támogatott.

...egy hosszú, megpróbáltatásokkal telehintett útarán

Champagnat mindenféle nehézséggel találkozott: kritikákkal és a tervével szembeni ellenállással, különösen pap testvérei, néhány, az egyház és az oktatás terén tekintélyes személyiség részéről.

Ő azonban elszánt férfi, aki meg van győződve arról, hogy Isten művét viszi végbe, és soha nem cselekszik anélkül, hogy előljárói ne kezeskednének róla. Gyakorlatias ember, aki ki tudja használni az adódó alkalmakat, hogy lépésről-lépésre haladjon. Olyan ember, aki a falusi környezettel kölcsönhatásban él: első tanítványait, akik mind La Valla földjéről származtak, mind hitoktatókká és tanítókká tudta nevelni, és átadta nekik az első keresztény közösség utópiáját, amit ők meg is éltek.

Bár célja világos: hogy - különféle módokon - a legnehezebb helyzetben élő gyermekekkel foglalkozzanak, kevésbé világos az a forma, amit „társaságának” adni kíván. Csak 1824 júliusától, a „Mária Kistestvérei Rendjének ismertetője” kiadása után találja meg helyét, mint a testvérek egy új rendjének „alapítója”. A közösség áthelyezése La Valla-ból a l'Hermitage-ba egy új lépés kezdetét jelzi.